

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 11. april 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1057 (MOF alm. del) stillet 16. marts 2021 efter ønske fra Carl Valentin (SF).

Spørgsmål nr. 1057

"Vil ministeren fremsende en grundig redegørelse for status vedrørende grænsehandel med drikkeemballager med og uden pant og for forløbet fra den socialdemokratiske miljøminister Kirsten Brosbøl i maj 2015 indgik en pantaftale med den tyske delstat Slesvig-Holsten?"

Svar

Siden 1. januar 2003 har der været krav om, at der skal opkræves pant ved salg af engangsemballager til øl, mineralvand og sodavand i Tyskland. Tyske grænsehandelsbutikker sælger dog drikkevareemballager uden pant til danskerne ved brug af såkaldte eksporterklæringer. Med eksporterklæringen erklærer de danske forbrugere, at de købte drikkevarer eksporteres til brug uden for Tyskland. Da kravet om tysk pant kun gælder for drikkevarer, der sælges i Tyskland, tolker de tyske grænsehandelsbutikker de tyske regler på en sådan måde, at eksporterklæringerne medfører, at drikkevarerne ikke sælges i Tyskland. Drikkevarerne kan på denne måde sælges pantfrit til danskere, imens tyskere, der køber drikkevarer i grænsehandelsbutikkerne, betaler pant.

I juni 2015 indgik den daværende miljøminister Kirsten Brosbøl (S) en grænsepantaftale (joint statement) med delstatsregeringen i Slesvig-Holsten og den tyske forbundsregering. Aftalen indebærer, at de tyske grænsehandelsbutikker enten skal opkræve dansk eller tysk pant ved salg af drikkevareemballager til danskere, samt at danske forbrugere skal have mulighed for at aflevere emballager købt i grænsehandlen i Danmark. Dette indebærer en større investering i Dansk Retursystems A/S' returlogistik.

Daværende miljø- og fødevareminister Eva Kjer Hansen (V) bestilte ved sin tiltræden som minister i 2015 et serviceeftersyn af grænsepantaftalen. Baggrunden for dette serviceeftersyn var navnlig at undersøge risikoen for omgåelse af aftalen samt risikoen for fejlinvesteringer i Dansk Retursystem A/S. Undersøgelsen viste, at der ikke var juridiske hindringer ved aftalen, men også, at aftalens effekt og investeringssikkerheden uanset implementeringsformen afhænger af den politiske vilje til at håndhæve aftalen over for de tyske grænsehandelsbutikker.

Implementeringen af grænsepantaftalen blev sat i bero i 2016 på baggrund af klage fra Dansk Erhverv til EU-Kommissionen over, at grænsehandelsbutikkernes anvendelse af eksporterklæringer, er i strid med EU's emballagedirektiv og konkurrencelovgivning og derved er ulovlig statsstøtte. Medholdt i klagerne vil sandsynligvis pålægge Tyskland pligt til at sikre, at der opkræves tysk pant på drikkevareemballager i grænsehandelsbutikkerne på lige fod med den øvrige tyske detailhandel. Dette vil betyde, at der formentligt ikke er behov for grænsepantaftalen. Derfor afventes EU-Kommissionens afgørelse på klagerne.

Regeringen har dog til trods for dette taget initiativ til at genoptage dialogen med Tyskland, hvor der kigges på problemstillingen med friske øjne. Der har derfor siden efteråret 2020 været drøftet en fremtidig løsning, som understøtter en udvikling mod en mere cirkulær økonomi og beskytter miljøet.

Lea Wermelin

/

Janne Birk Nielsen